

Buriad-Mongol YNEEN

BK(b)-in Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASR-ei
Verxoovno Soveedel Prezidiyem oorgan.

"Manai zorilgo xadaa gurbadaxi tabanzilei plaaniiji dyryrgelgede xy-senyyde bolşeviigşelen mobilizaacal-gada baina. Nege zil, gurbadaxi taban-zilei tyryyshiin zil, yngereöd baina. Bidener bolbul yngeregşe zilde manai promiislennostiin baga bise debzel-tiji tuilaabdi." (Paartiin XVIII Sjeed deere xelehen nyx. MOLOTOVOI tygesxel ygehee).

taalinska ynder urgasiin tylee

manai respyyblikin Zaga-Zedin aymaguudai tva-kolxozuud bolbol xabarai tarligiji exilheer 4 xob. Bicýrei, Xiaagtiin ba ud aymaguudai, tarligiji tee poolinuudai maassos-dyryrlige exilee. Byri le, manai respyyblike xabarai tarligiji xydel-yyd maassovaar exilke.

Koxozen tariaasada yrgen maşina-traaktorna anuuudai xydelmerileg-xydegei intelligence al xabarai tarligiji azalai tyges entyzaazmaar, po-deesleeler ugtana. BK(b)-in XVIII sjeedziin delgerhen socialis noovaani xadaa mynöö ulam yrgen dalaistai baina. Xeden kolxoobrigaadanuud, kolxozuud bolbol ene zilei xabarai tarligiji maksimaalna xon bolzorto dyryrgexiin socialis ujgalanuudii Kabaanskiin MTS-iin torna brigadiin briganyxer Padeerin bolbol mangang geftaari orondo, uzon dotor brigaadaa-5 miangan geftaari ga-xalxa geze ujalgaa abba. main aimagi, Leeninei ne-te kolxoz bolbol ene xabarai tarligiji xydel-yyd 8-9 yderde dyryrgexiin abaa.

manai respyyblike dotor ydyd ziseenyd ton olon. sojuuznuu Kommuuniis (bolydei) paartiin XVIII sjeedziin togtool araduudai aguujixe, mergen vooðb nyixer doklaad xadaa makolxoz tariaasadii ydyd ilaltanuudai, azalai bytoseede zorigzuulna. zilei xabarai tarligiji tanuudhaa, gurbadaxi il soó manai socialis azaxiin xysen tyges etiin aguujixe prograam-bejelylgii amalta-dulidaxa baina. Ene ammijii manai aguujixe nyixer Staalini bolbol gos doklaad soo todor-ken baina:

3-4 zilei torşa soó urhaa dunda urgasiin 12-enten bolgon, zilbyrde illaard pyyd oroohonoi yrgeneö delgeryylxe ujalata.

Xabarai tarligiji bogonixon bolzorto, erxim şanartaigaar dyrygeze, Irkytske ba Citiinske ooblastnuudai sorevnovaanida tyryy kuuri exelje!

Socialis sorevnovaanii znaamiiji byri deere yrgexe!

RSFSR-ei xyngem promiislennostiin Aradai komissariaadiiji xubaalga

RSFSR-ei Verxoovno So-Prezidiyem, 1939 onoi 7-oi ykaazaar, Rei xyngem promiislen-nadai Aradai Komissariaadiiji narkomaaduud bolgon ygehe:

RSFSR-ei tekstilne pro-miislennostiin Aradai Ko-missariaad, terenei sostavta: trikotaazna, ojodoloi, val-aalna-voiloçno, arahanai, gutalai ba tekstilne-galante-reine promiislennostiin hal-barinuud. (TASS).

TEKSTILNE PROMIISLENNSTIIN ADAI KOMISSAARTA KER P. P. MIKINIIJI TOMILBO

RSFSR-ei Verxoovno So-Prezidiyem, 1939 onoi 7-oi ykaazaar, Rei tekstilne promiislen-nostiiin Aradai Komissaarta nyixer Andrei Ivaanovic Yutxin tomilgobo. (TASS).

BK(b)-in XVIII SJEEZDIIN NEREMZETE SOREVNO-VAANI YRGELZELHÖÖR

PVZ

Ulaan-Ydin PVZ-oi, kotool-no ceextin, nyx. Goroobc geg-slin koopleksno brigaada bolbol BK(b)-in XVIII sjeedziin neremzete socialis sorevnovaanii yrgeneö delgeryylhene rezyltaadta, kotool remoonto-lolgiin plaantii bolzorhoo urda dyrygebe. Ene brigaadiin erxim staxaanovcuud, nyxed Omel-cyggy, Zagebelisko, Retilvixki gegsed yiledberiingee zada-nuudii 180-haa 200 proc. xyrter gyisedxene.

UHAN TRAANSPORT

Selengiin uhan traansportiin, sydoremoonto zavoodoi xydelmerisedi dunda, BK(b)-in XVIII sjeedziin urda teexi socialis sorevnovaani yrgeneö delgerylegdelei jym. Eneenei rezyltaadta, tus zavoodoi zarim brigaadanuudan azalai bytee-sin gaixamşag amzaltanuudii tiluza şadaa. Ziseelxede, too-karluudai, nyx. Rozenkiindin brigaada—331 proc. nyx. Zybarevi brigaada—321 proc. nyx. Zaarinova brigaada—314 proc. yiledberiingee maartovska zadaaniiji gyisedxee.

Ede brigaadanuud bolbol my-

nee yjede, BK(b)-in XVIII sjeedziin neremzete socialis so-

revnovaanida orolsozo, yder

byxende yiledberiingee noor-

nuudii 3-haa 3,5 dixin gyi-

sedxene.

Soveed iskyysstvo 1939 ondo

SSR-ei SNK-ei dergedexi iskyysstviin xeregydiy exilke komiteedeti tyryylegshin dergeve sooveed iskyysstviin erxim hain maasternuudai so-staattgaar xydoozestvenno sooveed baigulagdaba.

Tekyşse zil bolbol sooveed iskyysstviin byxil talaranar neliede soilitmuudaa bajan baixa geese. Iskystivin xeregydei komiteed bolbol teatruudai repertyaarmuudii byxil xemegegeeren yrgedexxii kyseze, erxim pijseset koonkurs yngergex haanatai baina. Rezisioruudai byxesouuu soveşçanai zarlaazar xara-

lagdaba. Zalun aktiuuudal, kolxozno sovxo zno teatruudal, edir zrii-

telnyydei teatruudal, byxesouuu-

xaralauudii, estraadiin artitruudal

koonkursii, olimpiadilji yngergex

xaraalagdaba.

Kirgilziske ba armianska iskyysstviin

dekaadaanuud, myn 1940 onoi exeter

belyorissek iskyysstviin dekaada

Moskavaa yngergedex baina.

(TASS).

Plaanaa ylyyen dyrygehe-

nei, staxaanovska xydelmerili

organizovaalhanai, gyrenei ton

suxala daalgarinuudii bol-

zorhoon urid dyrygehenei tylee

sagragdahan, "Kraasna

Keramik" geze Borovilcheska

keramicheske kombinaadai xy-

delmerisedi, slyyzäceneri,

inzennero-teniçeske ba aza-

xiin xydelmerilegdedi kollek-

tiivel tyleolegded bolbol Azalai

Ulaan Tugai oordeniiji abba.

Udaan, metallrygliceske

promiislennostiin zarim zavo-

duud, rydynigyyd, ceexnyyd

ba aggregaaduud deere staxaan-

novska xydelmerili obrazee-

cydijii xaruulhanai tylee

sagragdahan, xara metallurgiin

er x im xydelmerilegded

bolbol oordenuud ba medaa-

nuudii abba. Sagragdaga-

dal dunda, Staalini nerem-

LENINGRAADSKA OOBLASTIIIN XYDØ AZAXIIN TYRY YYNYYDIJI ŞAGNALGA

SJEEZDIIN MATERIAAL-NUUDIIJI AZALŞAD YZE-ZE BAINA

Zagarain aimagai zaluusud ba komsomolcuud bolbol Bu-

riaad-Mongol Respyyblikin, Ir-

kytske ba Citiinske ooblast-

nudai batalhan socsorevno-

vaanida ton yrgeneer xabaad-

sai baina. Dodo-Illxiin so-

moni, Staalini ba Moolotovoi

neremzete kolxozuudai derge-

dexi komsomolbisko exin or-

ganizaacanuud komsomolbisc-

cuud bolbol "xyngem kavale-

rili" organizovaalza, xabarai

tarligada kolxozuudai beled-

xelli ji salgan yezze baina. Ede

kolxozuudai dergedexi kom-

somolbisko exin organiza-

nuud bolbol xabarai tarligiin

kampaaniin yede agitacio-

no-maassova xydelmerili

yydi kolxozniguudai dunda zi-

seete hainaa tabixa geze ujal-

guudii abza, socialis sorev-

noanova orobo. Abhan ujal-

guudaa amzaltataiga dyry-

gegen xereg, Moolotovoi ne-

remzete kolxozdoo komsomolbisc-

cuud ba zaluusudai nege

zvenoo organizovaalagdaba.

Gadana, Noovo-Illxiin sel-

soveedeei "Leesxiimproom"

kolxozoi komsomolcuud bol-

BK(b)-in XVIII sjeez-

diin materialnuudii azalşad

yrgeneer oilguulza baina. Kol-

xozoinb byxil brigaadanuudta

agitaatornuud ba beseedigyyd,

komsomolbisko suglaagaar to-

milgodoo.

Apreeliin 3-da bolhon, Za-

garain aimagai zaluu staxaanov-

cuud soveşçanai bolbol eeri-

gée aimagi respyyblikin ty-

ry raionuudai zergede garga-

xiin tylee temeselei avangaard-

da jabaxiji byxii zaluu kolxozniguudii ba kom-

somolbisko urlaahlan baina.

D. Zaboon.

Plaanaa dyrygebe

Zede Borgolin sononi, Ka-ganoovicin neremzete kolxoz bolbol modo beledxelegee plaanili dyrygebe. Ene kolxoz modobelexelei xydelmeride jabahan moridons xaruuh-algiin hain, tezeleer xangam-damal baihanai rezytaadta, tamir şadalar byri haizarhan baina. Gadana, tus kolxoz xada myne 30 şaxuu moridili amarulanxai, targan ba tamir şadalar haizaruulagdahan unal-gin xyseer tarliglingaa xydelmerili bolzor soonb dyrygexe jabadalijil xangaxan naidamal baina.

SUR.

Socialis sorevnovaanii ulam delgeryylxe

Hajaxan, Kabaanskiin MTS-iin Soveed bolhon baina. Eneene deere, kolxozuudai 170 tylee legshener suglarba. Ene suglaan xadaa tarligjin urda tee bolzo, tarligada beledxelei itooguud tușaa xelsehen baina.

SSSR-ei Verxoovno Soveedeei depytaad—MTS-iin direktor nyx. N. A. Kyraatov bolbol eeriingee doklaad soo, MTS ba kolxozuudal, tarligada jamar beledxelei baihaini ton toodoor elirryze ygebe. Urda zilnyyde ene MTS bolbol byxii xydelmerinydeeree geegengi jabdagad baigaa MTS-da surgan orohn zylygyyd bolbol xydelmerili gederge tata-dag, zeerili yride ba maşii na zebseggydte xariuusalgagyiger xandaza, tedeniji ebde-deg baihan jym. Myne, ede zylygyyd, surgagsadhaa tus MTS seberlegde baina.

Ene zilde traaktornuudaigaa remoontiji, yngerege zile-xihee nege hara tyryyn, ton hain şanartaigaar dyrygeze şadahan baina. Uşaran, re-moontriguid, brigaadanuud byxii, traaktornuudiiji erxim şanartaigaar, bolzor soons remoontoxiin tylee eehed xoordoor socialis sorevnovaanida batalhan ba tedeni azaliin zyber organizaalagda han baina. Tereşelen, picepnoi inventaruuud byrin remoont-

ışoel xangaltayl geze tem-deglebe. 3390 centner yrehe sortovoi yrehe andaldagda-dyl. Ziseelxede, Temliyiske selsove

Byxesojuuzna Kommuniis (bolşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeезд

Nyixer MOOLOTOVOI tygesxelei yge

Nyxedyyd, gurbadaxi tabanzilei plaan tuxai teesiyd bolbol delegaadiudal dyren demzelgeer ugtagdaa geze sjeed deere bolon preeninyd xaruulba. (*Aplodismointyyd*).

Ende vestypaalhan nyxedyydeet tabigdahan zarim asuudalnuud deere tusagaar togtozo xelexeb. Doklaad soogoo naamaar dutuu xelegdehen ziylnyydiji zaklyçitelle yge soogoo zahaxii xyseneb. Tiixin tul, sjeedziin urda teexi diskysside, tereenei xaraakter ba itooguuq deere togtozo namda xuxala baina.

Sjeedziin urda tee, teesiyd bolbol xeblede, partiina suglaanuud deere, yrge maassanuudal dunda ton aktiivnaa zybsegdehiin, taanar medenet. Ene ynder aktiivnost, bolbol manai partiina byxii xydelmerieer, politiçeske, azaxii ba kyltyyrne talar, tereenei amzaltanuudaa bil bogdgoohon manai orondoxi tere politiçeske debzelijii todorxoilogo myn. „Praavdiin“ diskissionno listoogto, gurbadaxi tabanzilei plaanai asuudalnuud tuuzaa xede miangan biseggyd elbgegdehen baina. Ede biseggydei baga biş xubins diskissionno listoogto tollogdog. Eneeneh gadana, gurbadaxi tabanzilei asuudalnuud tuuzaa olon statjaanuud xadaa busad centralnaa ba niutagaas xebleei oorganuudta xeblegdehen baina.

Gurbadaxi tabanzilei plaan tuxai teesiyd bolbol partiina oorganizaacanuudta byrgen maassanuudal dunda dyren demzelteet ugtagdaba geze sjeedziin urda teexi diskissihe elirebe. Sjeedhee urid bolon byxii partiina konfereencenyd bolbol teesiydiji haisaagaa. Tiixelei xamta, ene diskisside eldeb janizi xaraakterai olon asuudalnuud yrgegdehen baina, teesiydije yseen biş nemeltenyyd ba konkreetne zahabariniud oruulagdahan baina. Ede duradxalnuud sooy, zyb ba tuhatal ziylnyyd olo. Ede asuudalnuud olon xin teesiydije oruulagdahan baigaa haan, teesiyd xadaa tulail jixe xemzeede xyrteree xergedgexe xeregtei. Eneende osozo bolxogyin labai. Gebeş, nygoe talaha, tabanzilei plaan soo xaraada abtaxa johotoi, yseen biş tiime azaglaltanuud sjeedziin urda teexi diskisside xegdehen baina.

Teesiyd—ene yseen plaan biş gese. Teesiyd bolbol plaanai yndene huuriinuudji le ygene. Øereę plaan xadaa ton delger jixe dokymenent gese. Gurbadaxi tabanzilei plaan bolbol ciifrynydiji tabilcanuudal xede xeden toomuudhaa byridene. Ene plaan soo, ugaa olojanzi asuudalnuud todorxoilogo, tiimhee tereniyi eseslen abxa ba formylirovelxede, sjeedziin urda teexi diskissihe yjede oruulagdahan duradxalnuud ba zahabariniudji xaraada abxa ton şuxala ba zailasagy baina. Sjeedziin urda teexi diskisside xabaadsahan, partiina ba partiina biş nyxedyydei jixe aktiivnosti, gurbadaxi tabanzilei plaanii eseslen zoxioolgol jixe poloziitelno roolijii dyrgexle baina, tiin bidener bolbol tus teesiydiji eseslen formylirovelexedee, ede duradxalnuudat zarimijin xaraada abxa johotoibi.

Xerbee, sjeedz bolbol tabigdahan teesiydiji yndene huuri bolgon abaa haan, jamar zahabariniud ba nemeltenyydiji oruulxa xeregteib geze zybsexe komilssij hungaxa usartai bolno. Eneeneh gadana, Centralnaa Komiteed ba Sovnarkoom bolbol aradai azaxii zarim halbarinuudal talar, zarim xiaarnuud ba respiblikenydei talar, tabanzilei plaaniji eseslen batalxadaa, zaagdahan xede xeden duradxalnuud ba zahabariniudji xaraada abxa usartai bolno.

Sjeedziin urda teexi diskisside ba manai ene sjeedz deere tabigdahan asuudalnuudji, ilme gurban gryppenydye tahalan xubaaxada bolxo hen baina:

negedexier, plaanai dyrgeltii xangalgatai xolbootoi, oorganizaaceno xaraakterai asuudalnuud; xojordoxior, azaxii zarim jixenyd probleemenyyd; gurbadaxiaar, aradai azaxii zarim halbarinuudal xamaata asuudalnuud;

dyrbedxeer, byri niite, principialna xaraakterai asuudalnuud.

Bolşeviigyyd bolbol azaxii xeregydiji siidxelgede, oorganizaaceno asuudalnuudai udxaşanartai hatar medene. Iimehee, gurbadaxi tabanzilei plaaniji zybsexedee, oorganizaaceno asuudalnuud jixe anxaralai tabigdahaniin oilgostoi baina. Sjeedziin urda teexi diskisside xede xeden xedon tomonuud oorganizaaceno asuudalnuud, terenii toodo, Sovnarkoomi dergedi sine narkomaduud ba komiteddydiji baigulxa tuxai xede xeden asuudalnuud tabigdahan baina. Ziseelkede, Barilgiin talar Narkomaadiiji baigulxa tuxai, tereeneh MTS-udiji erxileger specialnaa Narkomaadiiji—busa narkomaadiiji Narkomzeemhee tusagaarlan talxha tuxai asuudal tabigdahan baina; Tereeneh Narkomsvxoozili—malazalai sovxozuudai ba xydə azaxii kyltyrynydei sovxoowudai xojor narkomaduud bolgoco tuxai, avtomobilna azaxii talar gy, ali avtozamai xeregai talar sine narkomaadiiji tusagaarlan talxha tuxai xexe mete asuudal tabigdahan baina. Tere metiin xede xeden asuudalnuudta serjoozno anxaralai tabimaar ba pererabootkiin hyyleer siidxelgeze bolxo baina. Ede duradxalnuudal dunda, aduu mordoi talar specialnaa narkomaadiiji baigulxa tuxai duradxalji bii. Ede duradxal bolbol minii hanaxada, taaxagyi baina. Gebeş, nygoe talaha, Narkomzeemhee gazartariaalangai oorganuud bolbol adumriido azalai asuudalnuudai, Narkoomiiljii ba Xazarai Gazartiaalangai Ypravleenii naçaalbniigii tusagaar orologsijii bli bolgoco tuxai nyixer Bydionniin duradxalda dyren anxaralaa tabimaar baina. Aduumriido azalii hajzaruulagi xereg bolbol tedii jixe udxaşanartai baihan deereheen, ene xede xeden sine oorganizaaceno xemzeenydigi ygergeze bolxogyi baina.

Tereeneh, Narkomaaduudai tekyye xydelmerili byri zybeer ba byri byxer xarilsaxa barisaatai bolgoco tuxai asuudal bolbol sjeedziin urda teexi diskisside ba ende sjeedz deeresji tabigdahan baina. Ene xadaa promišlenna narkomaaduudiji zizedxelgeti dasaramdan, ton aktuaalna asuudal bolno. Azaxii Narkomaaduudai xydelmerili xarilsaxa barisaaji, mynoe yjede baigaşaanaa byri bexi bolgoxiin şuxaliiji Ekonomosoveedsi, Gosplaansji bodolsoxo johotoi geze sjeedz deere vestypaalhan, xynde masinabaigulgiin Narkoom nyixer Malisev bolbol zyb zaahan baina. Øerineęg yvestyleen no, nyixer M. M. Kaganovic xadaa myn le eenee zyb zaahan baina. Byri specialziirovanne promišlennno narkomaaduudiji baigulga bolbol fedenerili predprjaatinuudt detylylx ba enes xje poloziitelno udxaşanartai baina. Gebeş, nygoe talaha, gansa le narkomadai nedrengid yseen siidxelgeze şadagdaxagi, tiime asuudalnuud mynoe olon garna. Eneeneh dasaramduulan, Sovnarkoomi dergedi Ekonomiçeska Sovedte apparaadaa şangadxaxa ba narkomaaduudai xydelmerili barisaatai bolgoco xeregte nelied jixe aktiivnosti jaargaxan, zailasagy şuxala bafna. Ene xadaa øehedee narkomaaduudai bolbol øehedilgee xydelmerili busad narkomaaduudai xydelmerili barisaatai bolgoco tuxai oroldoxo johogi gehen biş. Tedener bolbol eneeneh jixe ujalgatai ba yzyke-veedomstvenne intereesyyde beje bejehet xolodxo johogi. Tiime yzyke-veedomstvennost xadaa manaid yseen biş yzgeddeg baina, xarin, xydelmeridee yzyke-veedomstvenne dyxtei, biyrokratizmiji gargarlatai temeshehendee adaliaar, susarşayi, temesel jabuulxa xeregtei. Ede bygediin baibaşji, azaxii narkomaaduudai toogot-nelied dlon bololo xadaa aradai azaxii deereheen øerilke stryktyyriji zailasagy sloozno

bolgono ba Gosplaanai, Ekonomosoveedai apparaadai zoxixo şangadalgijii erine. Eneeneh, zoxixo praktiçeska viivodyydili xexe xeregtei.

Azaxii zarim probleemenyydhee, iimenyyd ziylnyyd deere togtozo xelexem; Daalna-Vostoog teeze zölgelge. Kyryske magnitna anomali, Voolgo-Doonsko kanaal, Başkiriidaxi neefit.

Manaida, Daalna-Vostoogoi azaxii asuudalnuud xystetigor uraqsa debzee geze taanar medenet. Eneeneh dasaramduulan, Daalna-Vostoog teeze zölgelgijii organizovalxa zorilgo jixe udxaşanartai bolhon baina. Nyixer Donskoi bolbol gyrenei jixe probleeme bolxo ene asuudalijii sjeedziin urda teexi statja soogoo zyb tabihan baina. Daalna Vostoogno xojor xiaarnuud xadaa ene asuudalijii serjooznoor erxilze, zölgelgijii jixenyd, zoxixo organizacaanuudiji niutagtaa baigulxan, yneoxer şuxala baina. Ene xeregte, ygenydydei xeregte, jyrenxii duradxalnuudhaa konkreetne projeektnyydte ba siidxeberinydte oromoor boloo.

Gurbadaxi tabanzilei tuxai diskissihe yjede, Kyryske magnitna anomali tuxai ba tereenei raloondo promišlennne metallurgicaliçeske baaziji baigulxa tuxai asuudal serjooznoor tabigdahan baina. Vrediteliyyd bolbol ene xeregjili haatuulxii tulada ba biş jyymii xehet baina. Vrediteliyyd busad sjeedz deere tabigdahan tuxai. Tereeneh, ene xadaa azaxii jixenyd probleemenyydne negenin bolno, bidener bolbol gurbadaxi tabanzil sooy, eneeneh jixelgeze oroxo Johotoibidi. Voolgo-Doonsko probleemiiji siidxelge xadaa tere sagta ene probleeme xadaa zişelkede, gigaant jixe gidrostaancanuudiji baigulxa xede xeden busad probleemydte busaidulagdahan deereheet, haatahan baina. Sojuuzai Gosplaanda ene asuudalijii todorxoilon zoxioolgol mynoe yjede dyrgedgdeze baina ba bidener bolbol tuxai asuudalijii konkreetne xarlagdaga oirin sagta busaza jirexe bainabi. Ende vestypaalhan nyixer Dviinski xadaa ene asuudalijii sag soony tabihan baina, baha Rostovsko oblastdoxi şuluu nyryhe matalgijii şangadxaxa tuxai tereenei duradxalxan myn le sag soogoo gese, usaran, tende şuluu nyryhene zaalez nelied jixe baina.

Voolgo-Doonsko kanaalijii barilga tuxai asuudal sjeedz deere tabigdahan tuxai. Tereeneh, ene xadaa azaxii jixenyd probleemenyydne negenin bolno, bidener bolbol gurbadaxi tabanzil sooy, eneeneh jixelgeze oroxo Johotoibidi. Voolgo-Doonsko probleemiiji siidxelge xadaa tere sagta ene probleeme xadaa zişelkede, gigaant jixe gidrostaancanuudiji baigulxa xede xeden busad probleemydte busaidulagdahan deereheet, haatahan baina. Sojuuzai Gosplaanda ene asuudalijii todorxoilon zoxioolgol mynoe yjede dyrgedgdeze baina ba bidener bolbol tuxai asuudalijii konkreetne xarlagdaga oirin sagta busaza jirexe bainabi. Ende vestypaalhan nyixer Dviinski xadaa ene asuudalijii sag soony tabihan baina, baha Rostovsko oblastdoxi şuluu nyryhe matalgijii şangadxaxa tuxai tereenei duradxalxan myn le sag soogoo gese, usaran, tende şuluu nyryhene zaalez nelied jixe baina.

Ural sadarai raoondozi neftianoi promišlennnost tuxai asuudal deere togtoxon, tereeneh şuxala baina. Başkirihaa, nyixer Şagimardaanov bolbol Başkiriidaxi neftianoi promišlennostde anxaralai şangadxaxii erxen, ton zyb. Nyixer Slaalin bolbol yseen, partiini XVII sjeedz deere, „Uralıksa dabaanai barun ba urda xajaanuuddaxi raoonuudta neftianoi baaziji organizovaalxiin tylee serjooznoor oroxo“ şuxala geze xelehen baina. Tyryysin eelzeende, Başkiriidaxi raoonuud xaraada abtahan baigal.

Ene raoondo neefts abalgan xereg xadaa bodoto deere jamaraar delgereniin, dorodursagdagsha haan xaragdahan. Başkiriidaxi tyleyisini promišlennne neefts 1934 ondo bli boolo hen, tilxeede 63 miang şaxuu toon abtahan baigaa. Ene raoonoi neftianoi bajalig tuxai jamar faakt xeleneb gexede, uadaaxi zilinden, 1935 ondo 406 miang toon abtahan baina, tailbarilan xelkede, neefts abalgan nege zil sooy 6-haa ylyy daxin jixe boloo. 1936 ondo neefts abalgan ende 968 miang toon boolo, tailbarilan xelkede, neefts abalgan nege zil sooy 6-haa ylyy daxin jixe boloo. 1937 ondo neefts abalgan ende 968 miang toon boolo, tailbarilan xelkede, neefts abalgan nege zil sooy 6-haa ylyy daxin jixe boloo. Gebeş, 1937 ondo neefts abalgan ende 968 miang toon boolo, tailbarilan xelkede, neefts abalgan nege zil sooy 6-haa ylyy daxin jixe boloo, mill 967 miang toon neefts abtahan baina, xarin 1938 ondo—1.145 miang toon, tailbarilan xelkede, neefts abalgan nege zil sooy 6-haa ylyy daxin jixe boloo. Ede faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 1938 ondo—45 million. Ene xadaa iime jixe promišlennne xeregte kapitalovzeenyydte jixe biş baishan tuxai xelene. Tus neftianoi raloon xadaa aradai-azaxii jixe udxaşanartai baigilji paatiin zahaar baihar, kapitalovlozeenyydiji jixe bolgoxiin orondo, hyylei xojor zil sooy kapitalovlozeenyydte baga bolon, ene faaktnuudiji, Başneft treestdexi kapitalovlozeeniyd tuxai dorodursagdagsha medeenyydte sasulza yzegti. Ene treestdexi kapitalaşa gargaşanuudan iime baigal: 1935 ondo—45 million, 1936 ondo—59 million, 1937 ondo—49 million, 193

Byxesojuuzna Kommuniis (bolşeviigyydei) Paartiin XVIII sjeedz

Nyker MOOLOTOVOI tygesxelei ygiin yrgelzelel

Tygesxel. Exinъ xojordoxi niuurtai

...buladijji gargaşalgada, ilangajaa, zed ba busad metaallnuudiji gargaşalgada zuram baiguul erid ekonomiijii tuulaxa johotoibdi. Ende xaisaxereg alga xadaa manaida yosee olon bii baina, tereenii likvileke xeregtei. Eneentei dašaramduulan, tereşelen geeldei temesexxet xuxai niite asuudalai dašaramduulan, minii uuda, teesiyd soo zarin xedii nemelte zaabaruuudiji şuxala baina.

Ximi tuşaa. Teezisyd soo, gazifikaaciin xeregei şuxaagdahan baina. Gooroduudta gazifikaaciiji byxii xemzenen xygyylegiin şuxaliiji tusagaar zaaxa xeregtei. Enhee gadana, mineraalna ydobreeninyd xuxai asuudal anxaralaa xanduulxa xeregtel. Mineraalna ydobreeni haitar xandalgijii tuulaxa ton şuxala. Mineraalna ydobreniydi zeechedee ba xadagalxadaa, ugaa jixe geelgiin bolo fauktund bolbol tesegyli baina. Ene xaijger xandalgatai erid temeseliiji organizovaalka xeregteli xamta, xyrhende ydobreeninydiji oruulxin tuulaxa şuxala. Ximilceske pronostostin zarin halbarinuudhaan, gansal aazbestova şostenost deere zaaza xeleke bainab, eneenni tygezyylxiin şuxaliiji, nyker Caškoovič xadaa xebelle pravidliivo zaahan baina.

Ygen xereglegjin toavaaruudai yiledberi tuşaa. Sjeedz vestypaalhan, tekstilne promišlennostiin Narkoom Kosiligin bolbol aradai azaxii busad halbarinuudai zygktilline promišlennosti do tuulaxa xuxai xede xeden ydyiji tabihaniib, zyb baina. Bidener xadaa xlopçato-by promišlennostiin tygeør debzelte de byxii xemzegeer ite ujalgataibdi. Gebeş, nyker—tekstilşçigyd bolbol glavinal, tedenerhe eöhedhöen dildidaxa, tedener eöhedinge xydelmerili şangadxahanhaan, tedener tekstilne faabrikuud deerexi yiledberide exleed debzeltili xer xygyylhen ba byxezyylhenheen zavilge hanaxa johotoi. Nyker—tekstilşçigyd xadaa plaa tygedegyi, muu zanşala eseslen xajaza, xen togoog pianuudaa dyrgexin ba iyyilen dyrgexin tylee şadanab, tedeneri zergenydye oroxoor, sagan şebelde dursagdahan tede zilnnyd—omhonut ba yiledberilke xuxai myn le martaza bolxogyi. Yledberili niutaguudta delgeryylxe, manai azaxiida tiistoi zilnnyydel dutagdalijii xeregti deere eseslexe, yneşuxala baina. Eseste, zaganhanai azaxii xuxai Sjeedz teleghedene jyrel nemeze bolxo gebel, Myrmanske tyrenxiide xito zytle, Kaspilda, Azoovsko dalaida Daalna Vostoogto zaganhanai golbaazanuudiji tygen debzeltili xeregti ton serbiyoosno anxaralai byri şuxadan, —niutagai vodojoomuudiji ali bolxor xygyylxe xeregili niutagai organizaacanuudai anxaralta kontrool tabixa xeregtel. Zaganhanai promišlennostiin asuudalasaa, teezisyd soo baihan zaabaruuudiji zarin xedii bolgoko xeregtel.

Ydeé azaxii tuxai.

Ydeé azaxiiji saaşadan mekanizaacalgiin asuudalnuud, alal, gazogeneratoria traaktornuud avtomobilnuud, delgeryylxiin asuudalnuud bolbol sjeedzin urda teexi side jixe anxaraliiji xanduulhan baina. Tereenhee gass MTM—maşitna-traaktorna masterskoinuudai xydelmerili joonoor haizariulxa xuxai asuudal spravedliivo taban baina. Tedeneri xydelmerili gansal sezoonno daal bolgongyi, MTM-diji bodoto, normaalaan xydelmerili predpriatnuud bolgoko boloo. Sjeedziin urda sjeedz deere Gazartariaalangal Narkoom nyker Benevoli vestypleeni soony, gazaresxemzelge organizovaal-siaruulxiin şuxaliiji spravedliivo zaagdahan baina. Zyb idrooduudiji tygeør jabuulxiin intereesydt, gazar-xygjin xeregiji gyrenei bata garta abxa ba eneenni blyzdeedhee finansirovalxa şuxala.

Barile, kolxoozud tuxai asuudal tuşaa.

... obrazcoovo kommuunauudiji baiguulxiin tylee xeregti gehen hanal, sjeedziin urda teexi diskyyidehne baigaa. Ene duradzialai aavtortan xoxio xaghegen ba tere xadaa buruu teeşee xazalna geze xan baina. Manaida gurbadaxi tabanzil soosji, xydeş arteel bolbol kolxoozno azaxiin gol foormon baixa. Xadaa xydeş azaxiiji debzylxiin tula, kolxoozno kudu azana haixan baidualiji ulam debzylxiin tula kol-ene foormin byxii arganuudiji yseey xysed xeregleebi. Tlimehee, mynøe kommuunauud teeşee zydxen, tihhe tihere, tiaazestiiin ceentriji xydeş-azaxiiji arde kommuuna teeşee abaaşaxa jabadal xadaa, —buruu po-

ziciliiji ezelege ba zamhaa xazalralga myn. Şine polosaa, socializmhaa kommunizmda şata damzán silzeze orolgiin polosaa exilee gehen uşarhaa, ene asuudalda zarin tolgooniud soo bosalangol olgomzonuudai baixaygin tulada, —mynøe arteel bolbol kolxoozno xydeleñel yndede huarin şandaan ylene geze egse xeleke xeregtel. Xarin, arteeliin xydelmeride xede xeden şinenyyd zorilgonuudiji tabixa xeregti baina. Kolxoozziiji ba kolxoozno ymsiiji saaşadan byxezyylge, kolxoozni guudai usaadiba şadarai azaxii talar, xydeş azaxiin arteeliin ustaavii xazagafirulhan ba ebdehen jabadalijii likvidaaçalga bolbol ede zorilgonuudai toodon xabaadana. Kolxoozni goi tuhalbarilin azaxii xuxai anxaral xadaa gol zorilgodoo kolxoozlii ba kolxoozno ymsiiji byxezyylxe zorilgodo zyrişegyijin tuulaxa xeregtel. Tus tus kolxoozni guudai usaadiba şadarai gazarnuudai ba individaalna malain şalar, bai-guulagdahan xizaaralgalnuudiji praktika deeren jabuulka ba kolxoozni guudai saaşadaa organizacionno-azaxiin byxezyylgi byxii xemzegeer demzexe xeregti, usaran şansal ene yndede huuri deere—kolxoozni guudai saaşadaa organizacionno-azaxiin byxezyylgi gansal yndede huuri deere—kolxoozni guudai saaşadaa organizacionno-azaxiin byxezyylgi debzelten jabaza, kolxoozno tariaasadai azana enxe baidalans ba kyltyryne xemzeen tygeør deeselze şadada baina. Tereşelen, kolxoozno discipliniyi byxezyylxiin tylee temeseliiji sangadaxa ba kolxoozni guudai dunda xoxio zergün xymyzyylgi xydelmerili deeselylxe şuxala. Esete, kolxoozni guudai azali organizovaalalgin zvenyjevoi formili tygeør xereglexe şuxala. Bi bolbol doklaad soogoo ede asuudalnuud xuxai xeleken bainab. Gurbadaxi tabanzil tuxai teeziyydte zoximoor nemeltenyydiji oruulixa şuxala.

Traansportiin talar bolxodoo, xeleke jyyme namda ton baga ylee. Nyker Kaganoovičin vestypleeni soo tymzamai traansportiin zorilgonuud tuxai, tuxailbal, tereenli materiaalna-texniçeske baziiji saaşadan neliee byxezyylxe şuxala xuxai xysed xelegdehen baina. Ede zorilgonuud bolbol gurbadaxi tabanzile plan sooy eöhediinge dyrren xaruulgi olozo johotoi. Abhan bişegte xariuusaxa zuura, bi bolbol Kavkaazska dabaaji dabuulan şine tymer zam baiguulka zorilgili gurbadaxi tabanzilde aktualnaa geze toolzo bolxogyi geze xeleke johotoib. Xoito Kavkaaztai ba ceentiel, Zakavkaazlin barisajin xyngedxexe ta tyredxexe, Çernomoorsko tymer zamai baiguulgi tygeør dyrgexi gezen zorilgo mynøe baina. Kirovsko tymer zamai talar bolxodoo, ene zam deere Muurmanskha Sorooko staanca xyrter xojordoxi zamuid baiguuldagdaxan geze lablan xeleke johotoib. Tereenhee gadana, Kirovskaja ba Seevernaja geze xoito xojor zamuidiji xolbolduulhan, tymer zam xadaa Sorooko—Peeseeckaja geze liiniiji xyndelen jabuulagdaxan. Ene bolbol ceentiel, xoito zygei barisajin şangadxaha, tereşelen Jevropelsko Xoito zygei omonoi bi busal bajaliguudiji hainar xereglede tuulaxa baina.

Avtozamai traansportiin talar. Avtoazaxiida serbiyoosno anxaralaa xanduulxa gehen duradzialnuud byxii liineer jabaza baina, enen ton zyb. Mynøe manada avtomobilnuud olon bolzo baina, xarin gurbadaxi tabanzile esete teneder yseey 1.700 milangan bolzo baina, tliimehee avtotaansportiin xereglege tuxai asuudal jixe udxaşanartai bolno. Ende, xeregili hainalnar organizovaalaa haat avtotaansportiil xereglegede xaisaxereg xandahai olon tooto faaktnuudiji likvidirevelee ha, bidener bolbol aradai azaxiin intereesydt hain xeregili xexebi. Gyrenei kontrolliiji avtoazaxiida şangadxaliin asuudalnuud bolbol ofirlin sag soo Ekonomosvede specialnaa xaragdaxa johotoi.

Barilga tuşaa

Bailegiin materiaalnuudiji yiledberilegjin xeregili deeselylxe şuxala tuxai olon xyn xelene. Eneenei le tulada spelaalnsa narkomaad baiguulagdahili, taanar medenet. Nyge talahaan, barilgiin organizaacanuudai busad strukturlii şuxalanzaagdana geese. Bairin azaxiin talar, barilgiin byxii organizacaanuudiji Leeningradka Soveedte ygeze tuxai, sjeedz deere, Leeningradhaa nyker Popkoovor tabigdahan asuudaliyi jyrel şildxeze xer bolxo aab. Gebeş, paralleln xydelmerile baigaa xyse bagatai veedostvenne treestnyydiili likvidirovelze, bairin barilgiin talar, territorialnaa xyse tyges organizaacanuudiji baiguulka şuxaliiji xamagaalalga, zyb zilene duradaxal sooy bli. Bidener bolbol barilgiin xeregili tygeør Nar-komaadiji baiguulxadaa, —mynøe bidener eneende osozo jababdi, tlixedee, ene talar, barilgiin territorialnaa Jixenyd organizaacanuudta şilzen orolgo dyrren xemzegeere bejelyledege magad.

Aradai azaxiida kaadrnuudiji beledxelgjin, şine specia-listnuudiji beledxelgjin asuudalnuudta, nauçna-şinzelegjin instityyydei xydelmeride, texniçeske hanal bodoloi ba nauçna xydelmerili debzelte, sjeedziin urda teexi diskyyisse serbiyoosno anxaral tabigdahan baina. Manai socialis-

intelligenciin tuşaa, mynøe paartiaar tabigdahan zorilgonuud bolbol ede byxii asuudalnuudiji, mynøe xyrter bahana xidans orxodoo, ylemze ynder xemzeede xrgexe johotoi. Nauuklin talaarsji niydeş aniaad baiza bolxogyi. SSSR-ei Nauukanuudai Akadeemiin xadaa ende tyryy rooliiji dyrgexe johotoi ba soveed tyryy nauukiin xygzeltor teoritiçeske xydelmeridesi, erdemfeđi tvorecsko xydelmerili xeregei barasaaj, gurbadaxi tabanzil sooy manai aradai azaxiin byxii planova xygzelteteli xolbolduulxa talaarsji, —yseey şildxegdeegi asuudalnuud manda baga biş baina. Gebeş, ene talar, mynøe xadaa urdiinxihai byri jixe hain rezylstaaduudta naidazu bolxo baina, ene xadaa aradai azaxiida ton serbiyoosno udxaşanartai baina.

Sjeedziin urda teexi diskyyisse xelegdehen, jixeşeg jyrenxii, principiaalna xaraakteri asuudalnuudhaa, bi bolbol doklaad soogoo, zişen, dorodursagdagşa zyilnyyde deere togtozo xeleeb, gebel: goorod ba dereevniil xoorondozi protivopoloznostili usadxa tuxai asuudalnuud, uxaanai azalba fiziliçiske azalai xoorondozi protivopoloznostili ygeixelgilin perspektivyyd, myn tereşelen xuriaangii foormoor, mynøe azaglatanuudiji inini nemeze xehen, kolxoozni guudai saaşadaa xygyylxe tuhaar asuudalnuud bolno.

SSSR xadaa tyryy kapitalis oronuudhaa ekonomiçeska talaaraa geegdil baihan tuxaidi teesiyd sooy zaahan jabadal bolbol Soveed Sojuuz tuxai buruu oilgomzijii gurgaza bolxo genen hanamza sjeedziin urda teexi diskyyisse, tereşelen xelegdehen baigaa. Tiixetei xamta tihee ti tere, ekonomiçeska egeel xygzengi kapitalis oronuuddaxi yrgen maassanuudai baidal bolbol kritiziydel, xydelmerigiydelgiin ba dereevnidexi gufransgilin viljanai doro, ulam jixeri mundaza baixadan, SSSR-ei ekonomiçeska xemzeen dutamag baina geze tazeziydei zaabari xadaa SSSR-ei azalça maassanuudai baidalai şelberişegi haizarza baihan faikta zoşdokxogi bolno geze xelegdehen baina. Soveed Sojuuz sooy aradai azana enxe baidal bolbol Jamar tygen teemper jabaza baihiin, gurbadaxi tabanzile plan xadaa ilangajaa, manai oronoi ekonomiçeska xemzeenii saaşadan deeselylxe talar, tereen sooy xaraalag-dahan xemzeenyydei dašaramduulan, aradai azana enxe baidalai saaşadaa Jamar jixeri urgaxili xaraalhilini teesiyd sooy xysed todoor zaagdahan baina geze xeleke xeregtel. Gebeş, bidener bolbol ede poloziitelna momeentnyydi zaaxa zuurraa, SSSR-te mynøe tulagdaad baigaa ekonomiçeska xemzeenii dutamag baihan jabadala niydeş zaaxansji anixa johogibdi geze bide bygedende eli baixa johotoi. Promišlennostiin debzeltili teempnyydei talaarsji, yiledberili teexni-kiin tulagdaad baigaa xemzeenii talaarsji, kapitalis oronuudiiji yseey xysed yibid, bidener xadaa eneende niydeş anixa johogibdi. Manai aradzonol xemzeenyydein ugaa jixe deere-hee, eneenei tulada yseey jixeri xydelmeril xohotoibdi. Gebeş, xerbee manai dutamag jabadalnuudta niydeş aniaagyi ha, xerbee bolşeviigyd ba manai oronoi byxii ynen sexe graazdanuudai xyseliyi SSSR-ei ekonomiçeska gol zorilgo tyge-ne, yseey şildxelgede bolşeviigşelen xanduulaha, bidener bolbol eneşti zorilgili bogonixon bolzor sooy dyrgexe şadaxabdi.

Marksis-leeninske teoriiji saaşadan xygyylxe talar, SSSR-ei intelligeence tuxai ba gyren tuxai asuudalnuudiji nauçna gyzlegilge todorxoilhon, nyker Stalinali otçootno doklaadil hyldent, busad Jamar nege niite principiaalna asuudalnuud deere togtozo xeleke şuxala biş baina. Paarti xadaa eelzeete byxii zorilgonuudaa şildxelgede, byxii xydelmerideş mynøe todo, bolşeviig prespektivtel baina.

Ende vestypaalhan byxii nyker bolbol aradai azaxiin alli nege halbarinuudai, SSSR-ei ekonomiçeska ali nege rati-nuud ba respublikenydel debzelte tuxai ba Soveed Sojuuz aradai azaxiin byxii deere debzelte tuxai xeleken baina. Bodoto deere, manai oronoi ekonomiçeska byxii raionuudai ba byxii halbarinuudai azaxiin, kyltyryne ba politiçeske xelberişegi debzelte baiguulagdada, tere xadaa byxii SSSR-ei manai byxii respublikenydel politiçeske, azaxiin ba kyltyryne debzelten şerilinge xarulgili olono. Gurbadaxi tabanzile plan bolbol ene debzelte de ba olonacionaşla byxii Soveed Sojuuz ekonomiçeska xyse şadalaşti saaşadi, xuraltada aguu jixe organizovaalaga rooliiji dyrgexe johotoi.

Manai zorilgo xadaa gurbadaxi tabanzile planliji dyrgelge xesenyde bolşeviigşelen mobilizaacalga baina. Nege zil, gurbadaxi tabanzile tyryşili zil yngereb baina. Bidener bolbol yngerege zilde manai promišlenostiin baga biş debzeltili tuilaabdi. Promišlenostiin urgulta xadaa yngerege zilde, urda zilexihe 11 procent deesee boloo. Gebeş, bidener gurbadaxi tabanzile planliji dyrgexin tula manai promišlenostiin urgulta byri ynder teempnyydiili xangaxa xeregtel. 1939 ondo manai promišlenostiin urgalti 20 procent deeselylxe gehen planliji dyrgexin tula manai promišlenostiin yiledberili teempnyyden deeselbe. Bidener bolbol promišlenostiin zarin halbarinuudta ene zileige planliji yseey xysed dyrgenegrivi, gebeş, xede xeden goroduud ba rati-nuud xadaa ede zorilgonuudiji amzaltataigaar dyrgene. Bidener bolbol fevralş harada şerilinge medegde-meer rezylstaaduudiji ygehen, xydelmerisen maassanuudai dunda bolhon, sjeedziin urda teexi debzeltili byxezyylxe johotoibdi. Bidener xadaa aradai azaxiin 1939 onoi planliji hainar dyrgelge bolbol byxii gurbadaxi tabanzile planliji dyrgexe xeregti tuha bolxiin tula bygedili xexe johotoibdi. (Aplodismeentnyy).

Plaanaa bolzorhoon urid dyrgelge aldarşahan Stalinska negedexi tabanzile hyylde, bidenerre myn tliime le amzaltataigaar dyrgegdehen Stalinska xojordoxi tabanzile hyylde, bidener bolbol Stalinska gurbadaxi tabanzile dyrgexe ba iyyilen dyrgexin tylee bolşeviigşelen temeseebidi, bidener bolbol bolşeviig şine ilaltiiji xangabadi, tlixedee, gurbadaxi tabanzil xadaa xeregti, bolxo johooroo—SSSR-ei xysenyde yges tyges debzeltili stalinika şine ilaltata tabanzil boloo geze omogorxon xeleze şadaxaar tliime le xydelmeril xohotoibdi. (Nerjeme, udaan aplodismeentnyy, bygede bodonod, „uraa!“ gehen abiaanuud zaal sooy garna).

JURAG DEERE: Moskvaagai huragşad ba piooneernyyd bolbol „Byxesojuuzna Kommuniis (bolşeviigyydei) Paartiin XVIII sjeedzliji amarşalaza bainad.“

F. Kisloovoi foto (TASS-iin fotoxrooniko)

Partiiina azabaidal

Aimagai partiiina aktiivai suglaan

Zagarai. Apreeliin 8-ai iylyxiin tylee bolşeviig joor temesexebdi gehen eehediingee xaluuun xyselelii medyybed.

Yge xelegsed bolbol aimag dotoroo jabuulagdaza baigaa xydelmeriin tuxaida togtozo xeleze zuuraa, politiceske-xymyzyylgiin ba agitacioonno-maassova xydelmeriin ton xangaltagi, enee deerehee zarim azaxiin kampaaninuudai jabasa tahaldalda orohon baina geze zaabad.

Aktiivai suglaan bolbol paartiin XVIII sjeedziin togtoomziin ba nyxer Staalinali doklaad sooz aagdahan zaabrinuudai johoor, ba xydelmeriin sinner jabuulza, byxil dutuu dundanuudaa oirii sagta likvidirovlez, aimagaay tyrry aimaguudai negen bolgoxo, partiiina ba agitacioonno-maassova xydelmeriin ton zybeér organizovalza, BK(b)P-in XVIII sjeedz deere xehen nyxer Staalinali doklaadii ba sjeedziin busad materiaalnuudiji aimagaigaa azalsan maassa da yrgeneer tanilsuulx aheen togtoomziiji abhan baina.

D. ZABOON.

Sjeezdiin materiaalnuudtai tanilsana

Zediiin aimagai, Zediiin selsoveedei, Bydlooniin neremzete kolxoozoi agitator nyxer Jakimov P. bolbol aradai aguu jixe voodz, inag nyxer Staalinali doklaadii ba myn BK(b)P-in istoričeska XVIII sjeedziin materiaalnuudiji tanilsuuliin tulada tus kolxoozol kolxoozniguudai dunda interesne beseedenyydiji yngene.

Ybeged, xygşedyyd bolbol ene beseediji ton jixee.

ZERBAAJEV.

FINAANSVO SEEKCE MUUSA XYDELMERILNE

Jaruuniin aimagai Yldegrin somonoi byxii kolxoozuud ba ymsiin azaltanai dunda 1939 onoi negedeegeer kvaartalai finaansova kampaaniiin dyrygeltenydy bolşogylgeer geegdee jabana.

Geegdelein şaltagaan jyjyb gexede, somonoin soveed ba somsoveedei dergedexi finaansova seekce xadaa tus kampaanili sag bolzortos dyrygexet tuxai muusa xydelmerilne.

Sojuuzdetfiilm bolbol „froonthoo soldaad buzaga jabana“ gehen sine fiilm zoxioon gargahan baina. Scenaariv-oordento pisaatet V. KATAAJEVAI.

ZURAG DEERE: Fiilmii kaadr.

TASS-lin fotoxrooniko.

„NEGEDEGEER PIOOTR“

(Fiilm. Xojordoxi seerin)

A. Tolstoi ba Petrovoi scenari reżissoor—V. Petrov. Kompozitor—V. Şerbaakov.

„Negedegeer Pootr“ geze fiilmii zrifiteenyyd zosoogoo istoričeska fiilmii xojordoxi seerin manai Ulaan-Ydede garza exilebe.

Ene fiilmii negedexi seerin ekrain deere 1937 ondo garaa hen. Negedexi seeri soony xaruulagdahan istoričeska sobitnuud: Naarva deere xojordoxi seerin manai Ulaan-Ydede garza exilebe.

Ene fiilmii negedexi seeri ekrain deere 1937 ondo garaa hen. Negedexi seeri soony xaruulagdahan istoričeska sobitnuud: Naarva deere xojordoxi seerin manai Ulaan-Ydede garza exilebe.

Pootroi xojordoxi seerin obrazuud ba soblitinundta negedexi seerilin idel bolbol saasanchi xyzeltejeee olhon balna.

Ene fiilmii xojordoxi seeri suuta Poltaavsko baidalaai epizoduudaa exilee jym. Amiraaraa Moskva şiglen jabahan sveedske korolos XII Kaarl xadaa Poltaava deere orod se regydeer togtoogdohan baina. Tilt baitar bytyy utaan, yker buugai abiaan nejereen soogur sveedske seregyyd orod sergei bexilelglin litiiniyi symelen orobo.

Gebeş, sveedydei tyryysiln amzaltan, xysen tyges orod armiin tulalgar gedergee soxidohon baina. Soxidoonoi şidhexi yilin tulaza jireed baixada, Pootr bolbol:

—Rossiin seregyyd, mene geher esege oronoigoo sydibaaji şidhexe bolood bainat. Gan-

KINO.

dil xadaldaajii gartaa abaad, tereenel uga jixe bajalijiihynge eerselze baihan angliiski, gollaandska, sveedske kypecyydye eses jirehen baina.

Gebeş gadaadii daisanili ilaxa ba bata bexi miil tuilaxa geše gansaxan le dotoodlin daisadii—Rossiiji daisan gyrenyydte predovalxaan jabuulga xez baihan reakcioonno bojarstro ba dyxoveenstvii butasioxon le ysloviobol bolzobolx baigaa. Aleksei (Pootroi xybyyn) predatalstvo, tereenel xillin saana zugadaza garaad, Rossiiji esergysehnen interveen organizovalxa ge-

hen jabuulga, tereenel Rossiidoo busaza jireed poopuud, bo-

jaarstvin reakcioonno çastiin

tuhalamzaa, Pootro energiy

vosstaani belekexili hedelge,

izmeennig Aleksei syydelge

ba tereenili saazalalga—ede

bygede xadaa dotoodiin reak-

cili eliteer xaruulza ygene.

Tus fiilm dotor orodoi gy-

renei urgalta ba byxzelge xau-

ruulagdaxiin xazuugaar, baha

bogolşologdohon tariaasadai

xynde xysr baidal, baiguulag-

daza baigaa faabrikuud ba za-

vooduud deere xydeleze baigaa

xyynyddiji zigşyrite muuxai-

gar eksploataacalga xaruulag-

dana. Zilexelxede, fiilm dotor

Uraaldaxi Demidovoi zavoodo

xydelmerileze baigaa xydel-

merileze baigaa xydel-